

מוזכירות הממשלה

2 תמוז 2 תש"ל

סניגוריה

ש מ ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
ישיבת הועדה לעניני התלישבות המשותפת
לממשלה ולהסתדרות הציונית
כ"ח בתמוז תשל"ח - 2.8.78

נכחו : חברי הועדה - השרים : א. שרון - יו"ר, י. הורביץ, ז. המר, ח. לנדאו, מ. נסים, ג. פת, מ. עמית.

נציגי ההסתדרות הציונית : מ. דרובלס, ר. וייץ, א. תבין, י. שפירא.

נעדרו : חברי הועדה - השרים : ש. ארליך, ע. ויצמן.

נציגי ההסתדרות הציונית : א. אביחי, א. כץ, ע. לוינסקי, ט. פרידמן, מ. ריבלין, א. שנקר.

משרד האוצר	-	י. אגרט
המנהל הכללי, משרד הבינוי והשיכון	-	ש. אבני
צבא-הגנה-לישראל	-	סא"ל ז. ארז
נציב המים	-	מ. בן-מאיר
משרד החקלאות	-	א. בראון
משרד התחבורה	-	מ. בצראי
משרד התחבורה	-	י. כהן
משרד האוצר	-	א. ליטן
צבא-הגנה-לישראל	-	אל"מ ג. נגל
משרד הבטחון	-	מ. נהוראי
מינהל מקרקעי ישראל	-	מ. עינמור
לשכת שר החקלאות	-	ב. קלטר
החטיבה להתלישבות, ההסתדרות הציונית העולמית	-	ש. רביד
משרד האוצר	-	ש. שטנר
הקרן הקיימת לישראל	-	מ. שמיר
מזכיר הועדה	-	א. ליטנסקי

- סדר היום :
- 58/הת תחבורה צבורית לשובים החדשים ביהודה, שומרון ת"א 2 ורמת הגולן
 - 59/הת גרעין יריחו - העברת הטיפול בו לידי החטיבה להתלישבות ת"א 4 של ההסתדרות הציונית העולמית - המשך הדיון
 - 60/הת הבניה בשובים החדשים ת"א 8
 - 61/הת חבל יהודה ושומרון בחטיבה להתלישבות של ההסתדרות הציונית העולמית ת"א 10
 - 62/הת כפר הורדים ת"א 12
- ./תחבורה

הת/58. תחבורה ציבורית לישובים החדשים ביהודה, שומרון ורמת-הגולן

היו"ר השר א. שרון: אני פותח את הישיבה.

היו"ר השר א. שרון: הנושא שנדון בו הוא התחבורה ביהודה ובשומרון ובאותו הקשר גם ברמת הגולן. קיימנו דיון לפני מספר שבועות ובו סיכמנו למצוא כל דרך לכך שתהיה תחבורה אזרחית סדירה בישובים. לא מופיע משום מה הנושא של קריית ארבע, אבל זה כולל. אתמול קיבלתי פנייה משר התחבורה שהוא הציג בו את הקשיים התקציביים. הוא טוען על 8 - 9 מיליון ל"י. לכן אנחנו מעלים את הנושא הזה.

מר כהן: בהצעה המונחת לפניכם יש הבחנה בין הקוים השונים. בסעיף א' אנחנו מציעים הסדר לגבי ששה קוים בעוד שבסעיף ו' אנחנו ממליצים להגיע להסדרים מיוחדים לגבי הפעלה 4 קוים אחרים.

ישנם קוים שהם משנת 1967. יש בקשות של ישובים באיזוריים בהם "אגד" נוטע לפני שנים רבות. אנחנו חושבים שכל אותם קוים ש"אגד" מפעיל ונדרשת תוספת נסיעה או התאמת השירות המבוקש, לא צריך לשלם סובסידיה מיוחדת; לגבי הקוים שמופיעים בסעיף א', ניתן לקרוא להם קוים חדשים שההפעלה שלהם נחבקה יחסית לא מזמן, לגביהם מציעים דין אחר. אם נעתר לבקשת המפעילים לשלם סובסידיה מיוחדת על הקו ירושלים - קריית ארבע, למשל, אז מחר תידרש סובסידיה נוספת. במידה ו"אגד" יידרש להתאים שירות עירוני בתחום הקו הירוק ולא דוקא מעבר לקו הירוק הסידור שונה, אנחנו חושבים שהעותרות לאגד בסעיף ו' הוא סיכון.

פנינו גם לאגד וגם ל"דן" וביקשנו מהם הצעות להפעלת הקווים. ל"אגד" יש יתרון אך יחסי בקווים האלה מכיון שהוא פרוס על כל הארץ והגמישות שלו רבה יותר. יחד עם זה היינו רוצים שדברי החסבר יופיעו כחומר רקע מסיבה פשוטה: כי ברקע איודעים ש"אגד" ו"דן" הראו גמישות גבוהה יותר כדי להתקרב לעמדות הועדה, "אגד" הוריד מחירים במידה מסוימת.

היו"ר השר שרון:
אנחנו לא דנים ב"אגד" או "דן" אלא בקווי תחבורה סדירים. אנחנו לא מחלקים קונצסיות

לחברות.

מר כהן:
פתרנו את ענין הקווים המופיעים בסעיף א'.
אשר לקווים המופיעים בסעיף ו', איך לנו פתרון מידי נצטרך להחמודד על זה עם "אגד".

היו"ר השר א. שרון:
מה קורה עם בית-אל, מה קורה עם מעלה האדומים ומצפה יריחו?

קבעתם אחת לכמה שעות צריכה להיות תחבורה

למקומות?

מר כהן:
כן, לפי זה התחבורה עובדת. אני מבין שהיו בקשות של הישובים להפעלת תחבורה מעבר למה

שנקבע.

מר בצראווי: שר התחבורה נקרא אל מר ארליך ואולי יבוא ב-10.

השר ג. פת: אני מציע לדהות את הדיון בסעיף הזה עד שיגיע

שר התחבורה. יש פה נושא עקרוני. אני חושב -

זה היה קונצנזוס בוועדה - שכאשר דנים בכל נושא שנוגע ליהודה ושומרון ורצועת עזה וחבל ימית, שזה חלק ממדינת ישראל, לא יתכן שמשרד התחבורה יזרוק את זה הזרה.

היות והעמדה עקרונית, אני מציע שנמתין עד שיהיה

שר התחבורה.

הח/59. גרעין יריחו - העברת הטיפול בו לידי החטיבה להתישבות של
ההסתדרות הציונית העולמית - המשך הדיון

מר בר-און: מדובר במצפה יריחו, זה ישוב שהוקם בצורה לא הכי

ממוסדת. בסופו של דבר משרד השיכון בנה את המבנים

ובישוב נבנו 52 יחידות דיור, הלקם קווקיות. עכשיו זה בשלבי גמר. תוך חודש או חודש וחצי יחברו את האינסטלציות לבנינים.

הבעיה היתה שיש לגרעין הזה מספר אנשים די רב

אבל אינם יכולים להימצא במקום. גם אלה שהיו במקום במשך 6 - 8 חודשים חיו בו בתנאים גרועים. אני לא חושב שאיזה גרעין היה מחזיק שם מעמד.

ראיתם בטלוויזיה את ההתפתחויות שהיו. הקמנו ועדה במשרד החקלאות שהיתה מורכבת מאנשי התישבות ניטריים שהוציאה מסקנות לגבי עתיד הישוב הזה והמשך

חיו. לא אעמוד על כל מסקנות הועדה, היא ישבה מספר רב של ישיבות, כל

האנשים קיבלו את המסקנות. ניהלנו מו"מ עם מספר אנשים שירכזו את הגרעין

הזה, אנשים רציניים שמטוגלים להקים ישוב חדש בתנאים קשים. סוכס אתמול על הרצל מזיא. הוא ישב שם מיום ראשון ויהיה המרכז של הגרעין. קבענו חלוקה בין שני הגרעינים, חלק מיועד להקים ישוב בבקעה וחלק ישאר במקום כמרכז קהילתי.

אנחנו רואים את גמר הבניה של הבתים וקבלת

המתישבים החודשים לשני הגרעינים שישבו במקום כהחלה של טיפול בישוב כמו כל האמצעים הישויבים. יש אנשים טובים מאד שרוצים להצטרף אליהם. מבהינת המוסדות המתישבים איננו רואים את הנושא הזה כנושא סגור. מה שהיה, אנחנו מקווים שיסתיים. אנחנו צריכים ללכת בדרך שהלכנו בה עד היום של הקמת ישובים ע"י הסוכנות או האגף לבניה כפרית. במקרה זה, הכרחי שהסוכנות חקבל את הטיפול בישוב, אי אפשר להמשיך בלי זה.

השר ג. פת: אני רוצה להודיע שבמצפה יריחו משרד הבינוי והשיכון

נתבקש לבנות את הבתים. אני רוצה לומר שעדיין הנושא התקציבי לא סודר. השקענו 17 מיליון ל"י ולא קיבלנו גרוש אחד. אני אחזור על הערה זו כמה פעמים כי זה מצטרף ל-80 מיליון ל"י שלא קיבלנו עליהם גרוש אחד, וזה מצטבר לסכום שלא נוכל לעמוד בו יותר.

היו"ר השר א. שרון: היה דיון אצל ראש הממשלה לפני מספר ימים,

בהשתתפות נציגי שר האוצר, שר הבינוי ואני.

הצגנו את הדרישות התקציביות הנוספות. אחת המשאלות שלי בדיון זה היתה ששרדי הממשלה ישתדלו בתקציביהם להעביר ככל שניתן לבניה במקומות שהם היום קריטיים. יש לנו גם פגישה עם שר הבינוי והמחלקה להתקייבות ביום ששי ובה נחזור ונעטוק בנושא הזה. אני חייב לציין שהכספים בהם נבנית מצפה

יריחו וחרס וקרני שומרון, כולל כבישים לחרס ולנבי צאלח, הכביש שאנחנו מחילים בסלילתו מגוש עציון לתקוע, כולם נעשו מתקציבנו, הם לא תקציבי מע"צ למשל. כמו שהבתים שנבנים בחרס הם מהתקציבים האלה. אנחנו מאד לחוצים בנושא זה. ביום ששי יש פגישה בנושא זה עם ראש הממשלה.

מר מ. דרובלס: בקשר עם מצפה יריחו, המחלקה להתישבות בדקה את המצב ובמקום יש שלושה גרעינים: אחד דתי ואחד חילוני, חלק מהגרעין החילוני רוצים בגרעין מעורב וחלק צא לא. לכל גרעין יש גם חומר מחוץ למקום. עכשיו יש ועדת קבלה. לכל אחד יש 30 משפחות לפחות. הדתיים רוצים רק ישוב דתי. חלק מהגרעין החילוני הוא ישוב מעורב וחלק אחר מהגרעין הדתי מוכן לרדת לבקעה.

המחלקה להתישבות מטפלת בהתישבות באמצעות המחלקה. גוש אמונים טוען שהוא מוכן לקבל על עצמו את מצפה יריחו בתנאי שישארו שם רק דתיים. המצב נבדק. אנחנו עומדים בקשר עם המתישבים. אני מבקש שלישיבה הבאה נוכל לדווח מה סיכמנו בקשר עם מצפה יריחו. היום אנחנו צריכים לבדוק תחילה את הבעיות החברתיות.

היו"ר השר א. שרון: פנינו לפני מספר שבועות והצגנו את הבעיה, הצגנו את הדחיפות. במילא נצטרך לקחת את זה על עצמנו תנהגו במקום הזה כמו שנוהגים בכל ישוב. עשינו מאמץ והבאנו את הרצל מזיא.

זה בתנאי שהסוכנות באה למקום.

מר בר-און:

היו"ר השר א. שרון:

זה איש שיצא מנהלל כדי לקדם את העניין. פתרו
את הבעיה הזאת פעם.

מר מ. דרובלס:

אני מבקש לבדוק את זה. האיש שטיפל בזה לא
היה בארץ, הוא חזר ואנחנו קבענו לתאם את

הפעולה ולסכם.

מר ר. וייץ:

עמיתי מתי מקדיש לזה המון זמן ואנחנו נועצים
יחד כל הזמן. הגישה שלו נכונה ובסיסית. זו
לא חכמה להחליט החלטות שאחר-כך צצות מהן צרות צרורות שלא נחלץ מהן בכלל.
אני מציע ליו"ר להיות קצת סבלני. התהליך הזה שנוגע לחומר האנושי הוא תהליך
מורכב ולא פשוט. אין לחשוד במתי בכוונות לא טובות או בהשקפה מדינית לא
מתאימה. אנא, חנו לעניין עוד קצת זמן להתבשל ואני בטוח שיביא הצעה שהיא
בדוקה, יסודית, בלי חיפזון. החיפזון פה איננו מקצר את הדרך, הוא מאריך
אותה. המחלקה להתישבות בודקת את החומר האנושי, את העתודה שיש לחומר האנושי,
איפה ליישב אותם.

אם הגרעין החילוני הוא כזה שאפשר לסמוך עליו
יש מקומות בבדיקה, חשובים מאד, אני מציע לחכות ולתת לעניין להתברר עד תום
בצורה מסודרת, העניין נתון בידיים נאמנות.

היו"ר השר א. שרון:

אין לנו כוונה להעביר את הישוב הזה ממקומו
שבו הוא נמצא היום. אם חלק יעבור למקום אחר,
זה דבר אחר. כרגע אין לנו גוף שיטפל בישוב הזה. נצטרך לקבוע מי יישאר
במקום ומי יעבור למקום אחר. אני מבקש שתקחו את זה על עצמכם, את מסקנותיכם
אם תרצו, תביאו לפנינו. תבצעו את מסקנותיכם.

אני מציע שנקבע שבוע ימים ותוך השבוע הזה אני מבקש לקבל תשובה מהמוסד המיישב באיזו דרך מציעים לטפל בענין הזה.

פרופ: ר. וייץ:
ענין התקציב לא יכול להימשך כך. אני מתכוונן ללכת אל שר האוצר ולהגיד לו כמה דברים.

היו"ר השר א. שרון: אני מבקש שתעשה זאת בהקדם.

הח/60. הבניה בישובים החדשים

קיימת אצלנו החלטה המדברת על בניית קבע לישובים בשומרון. בשני ישובים כאלה, שאחד מהם זה שומרון והשני קדום, אין לנו אפשרות להתחיל בבניית הקבע אלא אם המחנות הצבאיים יעברו מהמקומות האלה למקומות אחרים. אין לנו שום רזרבה קרקעית נוספת. הייתי רוצה לשמוע את דעת מערכת הבטחון, באיזו מידה אנחנו יכולים להעביר את שני בסיסי הטירוניס טירון משטרה צבאית וטירון חת"ם, למקומות אחרים, ובמקום עצמו לבנות בניית קבע.

יש התעוררות גדולה. לאילון מורה הגיעו 40 משפחות חדשות. במידה ויהיו מבנים יתחילו להגיע משפחות. זה דבר חשוב ביותר.

מר נגל: בדקנו שני דברים בשטח קדום ושומרון עבור הישוב

האזרחי. החלק הצבאי מתנגד לזה והודענו על כך

למחלקה להתישבות. קיבלנו הנחייה חדשה, תמיר דיבר אתך על זה, אנחנו בוחנים

אנחנו להעביר את שני המחנות האלה בקדום ושומרון מהמקום הנוכחי לאתרים

במסגרת יהודה ושומרון.

משרד ראש הממשלה
מזכירות הממשלה
- צילום מסמך מסוג -
מחשבה זו הועתקה ע"י
הועתקה אושרה ע"י
תאריך ההעתקה
הועתקה זו מקבלת את
פרטים ביומנו, ר"ת

1
אחרי
8-10
25/78

היו"ר השר א. שרון:

האם נראה את זה כדבר מסוכס?

מר נגל:

אין החלטה של שר הבטחון. אנחנו צריכים להביא את זה עד סוף השבוע וזה יועלה בוועדת השרים לענייני

בטחון בשבוע הבא.

היו"ר השר א. שרון:

יש החלטה על בניית קבע.

השר י. הורביץ:

אני נתתי הוראה שבכל מקום שמתכוונים לתעשיה ניגשים לבנייה של מבני תעשיה בתוך התחום,

מ-200 - 600 מ'.

היו"ר השר א. שרון:

אני יכול לברך את שר התעשיה והמסחר שמסר לנו על כך.

פנינו אל מערכת הבטחון בבקשה להעביר את הבסיסים

שלהם בקדום ושומרון למקומות אחרים ואז יש לנו מספיק מקום לבנות את ישובי

הקבע. אני שמח שנענינו לפחות מבחינה עקרונית בחיוב בנושא זה, והייתי

רוצה שתודיעו לנו בהקדם מועד, מתי יעמדו שטחי המחנות של שומרון ואילון מורה

לרשות בניית הקבע במקום. היינו רוצים מיד לגשת לעבודה הזאת. אני מאמין

שזה ייפתר באורח חיובי.

מר נגל:

כן, במידה שיהיו התקציבים הדרושים להעברת המחנות.

מר בר-און: השתתפתי בזמנו בישיבה במערכת הבטחון על אפשרות
בינתיים במקומות הפנויים במחנות בלי שזה יפגע.

מר נגל: הפניה היתה רק לתת שמה. צה"ל נתן אז תשובה
שלילית. על זה דיברתי עם שר החקלאות, לאור
זה מגלגלים אפשרות להוציא אותם בכלל.

פרופ' ר. וייץ: ברשות הצבא יש מפות טופוגרפיות מפורטות שיכולות
להיות לי לעזר רב. האם אפשר היה לקבל מפות

אלה ?

מר נגל: כל מפה שתבקשו אנחנו תמיד מספקים.

הח/61. חבל יהודה ושומרון בחטיבה להתישבות של ההסתדרות הציונית
העולמית.

היו"ר השר א. שרון: היתה הצעה להקים ביהודה ושומרון חבל של
יהודה ושומרון כדי שהטיפול כולו ירוכז בידי
יד אחת. פנינו בנושא זה אל החטיבה להתישבות. מה התשובות בנושא זה?

מר מ. דרובלס: דנו על אפשרות של הקמת חבל של יהודה ושומרון
והבקעה יחד או לחוד. אנחנו עוד לא סיימנו את
הדיון. אני מקווה שחוך שבועיים או שלושה נוכל לתת תשובה.

פרופ' ר. וייץ:

זה לא סוד שהעניינים הסידוריים המדיניים בתוך המחלקה טרם נגמרו, חלוקת העבודה ביני ובין מתי עוד לא הסתיימה בשל מחלת היו"ר דולצ'ין. גם למתי וגם לי היו שיהות אתו והוא חוזר לעבודה ואני מקווה שהעניינים יבואו על סידורם בשלום. במחשבות הראשונות שהיו, אני סבור שהגיע הזמן שהטיפול בהתיישבות הכפרית והעירונית תעשה לפחות במחשבת התכנון ובראייה הכוללת. על כן, אם ענין החבל יבוצע אני אציע שהחבל הזה יהיה חבל שיטפל בבעיות ההתיישבות כולם ומנהל החבל יינזק סמכויותיו מכל המקומות, הועדה הזאת, משרד החקלאות, מחלקת ההתיישבות ומשרד הבינוי, כל אחת מהרשויות תעמיד א' בתחומי החבל את הזרועות המתאימות. אני לא מציע להפקיע שום זכויות וסמכויות מידי המשרדים כפי שיש להם, אבל אני כן מציע שזה לא ייעשה בתאומים ברמה הארצית בוועדות שנפגשות, אלא ברמה האופרטיבית היום-יומית בחבל. היה לנו נסיון כזה בהתחלה ברמת הגולן ולדעתי הוא היה נסיון לדוגמא. הקמת חבל כזה יכול להיות משהו חשוב ויעיל ביותר. אני חמיד מביע דעתי על הענין. בקרוב נדע על מה אנחנו מדברים בצורה מעשית, אבל אני כבעל מקצוע מפנה חשומת לבם שאם יקום החבל, הגיע הזמן שיעשו חריגה, אני אציע זאת.

מר מ. דרובלס:

הרעיון של רענן של הקמת רשות משותפת זה יכול להיות לטווח ארוך. לדעתי צריך להקים את החבל

הזה בהקדם ולרכז את כל הפונקציות.

בקשר לשיתוף פעולה עם המשרדים, זה יכול להיות

בעתיד אחרת הדבר יקח הרבה זמן, נצטרך להיכנס למשרדים אחרים ולא נוכל

לפתור את זה מהר.

יש ענין בהקמת החבל מהר כדי שיפתור את הבעיות

בעתיד.

היו"ר השר א. שרון: פנינו אליכם במגמה שתגבשו את ~~אא~~ העניין. לי ברור שצריך להגיע לידי כך שיהיה ריכוז ~~אא~~ ותאום ביד אחת מוקדם ככל שניתן. אני אפנה שוב בבקשה אליכם בקשר לנושא זה במגמה לזרז קבלת החלטות עליו, לקבל החלטה מוסכמת ביניכם וחיובית אשר תביאו אותה לפנינו.

הת/62. כפר הורדים

היו"ר השר א. שרון: מה שהיה פעם "עיר הורדים" הפך ל"שכונת הורדים" והיום "כפר הורדים". העניין ממושך מאין כמוהו. מצד אחד יש גוף של יהודים שרוצים להתישב, אבל הם אינם רוצים להיכלל בתחום "מעלות" כגוף מוניציפלי; מצד שני ~~אא~~ ישנה התנגדות של אנשי "מעלות" בתחום הזה. בסופו של דבר התגבשה הצעה שאני רוצה להביא לפני הועדה.

מר א. בן-מאיר: ועדת השרים אישרה את הקמת עיר הורדים בתחום השיפוט של "מעלות" מהרגע שהתקבלה ההחלטה הזאת עלינו על שדה מוקשים כאשר המועצה המקומית מסרבת לקבל את ההחלטה הזאת ואנשי העיר אומרים שהממשלה מעקבת את פיתוח הגליל. חיפשנו דרך לפתור את הבעיה. אנשי "מעלות" אמרו שאם תקום שכונת יוקרה או עיר יוקרה בתחום קרוב ל"מעלות" תהפוך "מעלות" לעיירה של חוטבי עצים ושואבי מים של העיר הזו. בטווח הקצר אולי הם צודקים אבל בסופו של דבר אני חושב שזו טעות. למעשה זה מאות משפחות שרוצות להתישב שם. בטווח ארוך זו חרומה משמעותית מבחינת האיכות, זה יתן תנופה ל"מעלות".

עסקו בזה: משרד הפנים, משרד הבינוי ואנחנו. הוטל עלי שם על דעת שלושת המשרדים לנסות לצמצם את הפער בין שני הגופים הללו, ולא עלה בידי. לשמחתי, נחלצה לעזרה בענין זה האגודה לטיפול בגליל ויו"ר המועצה של חצור אשר עשה מאמצים בלתי נלאים והגיע להסדר של הקמת הישוב הזה מחוץ לתחום השיפוט של "מעלות". אני מצטער על כך אבל זה מה שתבעה מעלות. אילו היינו ממשיכים במו"מ ללא קץ, היתה ההתארגנות של מאות משפחות מתפוצצת וחבל על זה, חבל על הנכס הזה של מאות משפחות של בעלי מקצוע מסוגים שונים שמתכוונים ברצינות להתישב בישוב הזה.

הועלתה הצעה ונתקבלה על דעת כל הגורמים, בלי שהדבר הזה נמצא בתחומי השיפוט של "מעלות" אם כי עניינית זה איננו מוסיף ל"מעלות" כפי שהיה יכול להוסיף הישוב בתחומי שיפוט. לכך לא מצאו צורך להגיע להסכם חתום עם ראש המועצה המקומית "מעלות". הוא לא הביע התנגדותו אבל אינני אומר שיהיה הסדר בהסכמה של ראש המועצה המקומית "מעלות".

אנחנו בונים עוד ישובים בשגב. אנחנו רואים בזה ברכה. אין סיבה שהישוב הזה לא יקום באיזור הגליל. הענין לוחץ משום שבקומפלקס של ביח"ר "ישכר" מסתמנת אפשרות שמחפשת להרחיב את התעשיות שישנן בנהריה שזה תאים קטנים הכלואים בתוך ביח"ר "ישכר" עם פוטנציאל ממשי להרחבה אם רק ימצא השטח המתאים לבינוי של התעשיות הללו. זו תעשייה מתוחכמת בעלת התיבות יוצאת מן הכלל.

האגודה לפיתוח הגליל הגיעה להסכם עם המועצה האיזורית מעלה יוסף, להקים את הישוב דרומה למעלות באיזור הר אשכר. האיזור תחום בצבע הכחול המקוקו (על המפה). זו השעה ה-12, אחרי המיקוח המתיש שהיה עם מעלות, החרקנו מתחום השיפוט של מעלות, אסור

שמעלות תמנע יותר - כאשר יצאנו מחחום שיפוטה - את הקמת הישוב הזה
שהוא פוטנציאל כלכלי ואנושי לישוב הגליל.

אני ממליץ שהועדה תאשר את זה.

השר י. הרביץ: אני מציע שבנושא הזה תחליט ועדת השרים בהרכב
של שרים בלבד בישיבה סגורה.

בעת ועונה אחת יש התרוצצות של כמה רעיונות.

מדברים על עיר מדע. הנשיא קציר בזמנו קרא לארליך ולי ולעוד כמה
אנשים ואמר שהגיעה השעה להקים עיר מדע ותעשייה מיוחדת. אני מציע שזה
יהיה בגליל - כך אמר - זה יכול להיות גם במקום אחר כדי לגייס הון
ואנשים מיוחדים לענין הזה. נסינו לבדוק את הדבר הזה, הוקם צוות שבדק
אם זה סביר ובר-ביצוע, והם עוסקים בזה עכשיו.

אני תומך בגישה של ורטהיימר הצומר שאיננו רוצה
שמשרד השיכון או הסוכנות יקבעו לפי שטנצים מקובלים. האנשים לא רוצים
שיבנו להם את השוק ואת הבית ואת הרחובות, הם רוצים לתכנן, לקבל מה
שכל אחד מקבל אבל ליצור את זה לפי טעמם.

שכבה לא קטנה של אנשי ציבור וראשי ערי פיתוח
רואים בזה חריגה, עקיפה רצינית מהנוהלים המקובלים שהם קיבלו על עצמם
ויש ציבור אחר שיקבל יתרונות שהם לא קיבלו. הענין רגיש מאד.

אני אמרתי ליצחק פרץ לומר בוועדה כל מה שהוא רוצה
כדי להבהיר את עמדתו שהיתה נגד הענין. לא כל החסברים שלו נתקבלו על
דעתי. אני עדיין חושב שהרעיון נכון, שצריך לתת לאנשים לבנות את העיר
שלהם כמו בכל מקום בעולם ולא לתכנן להם הכל. זה נסיון ראשון לצאת

באיזור כזה לא לפי הנוהלים המקובלים, לעשות את זה דוקא במקום כזה עם כל הבעיות - אני תומך בזה. אני ער לכך שאי אפשר לגמור כך. העניין רגיש ותובע מחשבה. אני מצביע בעד הנסיון הזה אבל לא צריך לגמור את זה היום, הייתי מציע שאאצאשועדת השרים תשב בהרכבה המלא בנפרד ותבצע ותחליט.

מר י. תבין: מדוע אי אפשר לדון על זה בנוכחותנו?

היו"ר השר א. שרון: אין לי אפשרות לכנס את הועדה בהרכבה המלא, אני צריך לומר שהועדה הזאת לא מורכבת רק משרים.

השר י. הורביץ: התכוונתי רק לחברים של הועדה.

מר י. שפירא: אולי אפשר לקבל עוד פרטים. למשל, המרחק ממעלות. מה הגובות ראש המועצה, מה הגובות המשפחות. נתייחס לזה ברצינות, מול מספר החושבים בעלות.

מר א. בן-מאיר: אני ממליץ לפני שר התעשייה והמסחר לקבל החלטה כאן. החלק הדומיננטי הוא שהגיעה השעה ה-12 לקבל החלטה חיובית על מאות משפחות שבאופן מידי מוכנות להתישב בגליל. זה איזור שבו אנחנו מונים היום 37% מכלל האוכלוסייה. אין לזה משמעות מבחינה צאצאאאא מעשיה למעלות. יש ענין ציבורי ואני לא מסתיר את זה. אם זה מתחרה למעלות זה יתחרה גם עכשיו. לדעתי זו תוספת כוח בגליל שהיא חשובה ביותר.

היהודים בגליל - וזה פורטם בעתון - מרגישים את עצמם כמיעוט בגטו.
אם ההחלטה תהיה תוך ימים ספורים, (אני לא רוצה להיות שותף בדיון כזה
דוקא) אבל אני רוצה להזהיר מפני סחבת בענין הזה. זה לא כך שהעבודה
נעשתה כאן בהיפזון. יש ראש צוות ויש גם אנשי עיר, עשו חריש יותר מאשר
בכל אתר אחר.

אני מציע הצעה שלא נתקלה בהתנגדות קולנית של
מעלות, אבל יכול להיות שזה יקרה. אין אפשרות להכריח את המשפחות להיכנס
למעלות, אני לא חושב שזה השיקול המכריע. השיקול המכריע היום הוא
עצם קיומו של הגרעין הזה שהוא גרעין רציני. אני עדינתי ברשימות
של האנשים שרוצים לשבת שם. אינני חושב שהשאלה הדומיננטית פה היא
זו שהם יבנו בעצמם. השאלה המכרעת היא שהם מוכנים לשבת בגליל ולבנות
תעשייה בגליל. אני חושב שזה מעשה גדול וצריך לתמוך בו לפני שהחבורה
הזאת מתפוררת. אני לא מעלה כאן הצעה שהיא נוחה יותר או גרועה יותר
מבחינת מעלות. העובדה שזה מצוי בשטח השיפוט או לא מצוי בשטח השיפוט
במספר ק"מ, לא מעלה ולא מורידה.

מה המרחק לעומת המרחק הקודם?

השר ז. המר:

אני לא יודע בדיוק. אני לא חושב שזה מה שחשוב.

מר א. בן-מאיר:

הדגשתי שזו לא הנקודה המרכזית. הסיבות להתנגדות

של מעלות הן לא פורמליות.

פרופ' ר. וייץ: אני תומך מאד ברעיון של עיר הורדים. אני חושב שזה דבר חיוני וצריך לתת לו את כל התמיכה לביצוע.

מצד שני אנחנו נוגעים בבעיה מרכזית של עיירות הפיתוח. אנחנו נתונים במעגל קסום האומר כך: אם לא נמצא דרכים להביא לעיירות הפיתוח אלמנטים אנושיים שיוכלו להוות הגורם לשינוי התעשייה התעסוקה והשירותים, לא נמצא פתרון לבעיות עיירות הפיתוח. אם אנחנו עושים את הדברים בצורה של החלטות כאלה, ניצור ניגודים מלאכותיים נוראים. זו אינה שאלה של מרחק, הבעיה לא פורמלית, הבעיה יסודית אנושית, אני בקיא בכל התכניות. הייתי בזמנו אחד היוזמים של הדבר הזה כאשר הנשיא קציר הציע את זה. בשנתיים האחרונות נסיתי לרבע את העיגול איך עושים זאת שמאפשרים לקבוצת אנשים שהיא הומוגנית לחיות כפי שהיא רוצה ובכל זאת להוות חלק שלא יהיה אנטגוניסטי למציאות הקיימת. מעלות היא מציאות קיימת וזה רק צד אחד של בעיה מאד מסובכת. יש בעיה של קליטה מארצות הרוחה שאנשים אלה יוכלו לחיות כאן. איך לקלוט אנשים שיוכלו לחיות את חייהם לפי רצונם, זה המפתח להבנת תהליך הקליטה.

אחרי הרבה מחשבה דומני שמצאתי את הפתרון ונסיתי להעלות אותו על הנייר בצורה שקראתי לו "מעלות החדשה". נסיתי לתת לזה גם את הפתרון הפיסי ארגוני והפונקציונאלי. הבעיה היא אם זה ניתן או לא ניתן על האינפרה סטרוקטורה הקיימת. יש בעיה של כפילות בבתי-הספר. זה ברבות הימים יכול להוות מכשול. אני הצעתי לסטף - וזה יכול לתת תשובה לעיר הורדים - שקבוצות עולים מהסוג הזה יבואו לשם. זה גם יפתור את בעיית מעלות. ההצעה שלי נתקלה בהפנגדות גמורה. הייתי במעלות כמה פעמים ועשיתי שם סמינר עם המועצה האיזורית, עם אנשי הנח"ל שנמצאים במעלות והם בטיפול המחלקה להתישבות. זה אחד הנסיונות החשובים. הצלחתי בכך שאנשי מעלות קיבלו את הרעיון. אני סבור שבגישה לא פורמלית

לו היה גוף שהיה מטפל, אפשר היה לפתור את הדברים.

מר א. בן-מאיר: היה גוף כזה יוצא מן הכלל ולא הצליחו.

פרופ' ר. וייץ: אני שותף לדעתו של שר התעשייה והמסחר. אני בעד החלטה לאפשר להם לעשות זאת. אני מציע לקיים עוד דיון אחד ושם אציע הצעה שאולי תפתור את העניין ולא תפתח הר געש. כי אם נלך כך ישר, זה יהיה הר געש שיהיה לו ממה לינוק. אני אולי בישיבה סגורה יותר אציע איך לצאת מזה. זאת בעיה חשובה ממדרגה ראשונה.

השר ג. פת: משרד הבינוי והשיכון חמך ברעיון שכונת הורדים מלכתחילה. פה לא מדובר ביוזמה פרטית טוטאלית. את התשתית וכל מה שכרוך, נצטרך לעשות. אני סבור שצריך לבנות ישובט גדולים בגליל אם רוצים לשנות את המבנה הדמוגרפי. אני כבר מספר פעמים הבעתי דעתי בנושא זה בפורום הזה.

אמרנו שכפר הורדים חייב להיות על גבול השטח המונציפלי אצאאא של מעלות על מנת שבבוא היום, לאחר שהדבר יתפתח, יצורף השטח הזה לשטח המוניציפלי של מעלות. התנגדנו לתשתית קהילתית נפרדת. אני מאד שמח על יוזמה כזאת לייחוד הגליל. לא הייתי רוצה ליצור מצב שבו ילדים יהיו לחוד, הילדים של שכונת הורדים ילמדו בבית ספר אחד והילדים של מעלות בבית ספר שלהם, ולאחר תקופה מסוימת הילדים המחוננים יותר ילמדו בעיר הורדים והנכשלים יהיו במעלות. גם אלה וגם אלה הם ילדי ישראל.

אני לחמת י נגד בית ספר תיכון בסביון ואני שמח שילדי סביון הולכים ליהוד ושם יש אינסטגרציה של יהוד, סביון, נוה מונסון וגני תקוה. פה מדובר על עיר נפרדת וזה דבר שלא עולה על הדיעה שבמרחק של β ק"מ נבנה שתי ערים עם תשתית קהילתית נפרדת. סטף קיבל את זה. נבנה את השכונה הזאת עם ועד מקומי נפרד בשלבי הבניה. זה יקח בין 5 ל-10 שנים. נבנה מה שהם רוצים ~~ה~~ התשתית הקהילתית חייבת להיות מאוחדת. העיכובים עד היום לא נבעו בגלל מעלות. אף אחד לא שמע את אנשי מעלות בפורום פומבי. זכותם של אנשי מעלות שנשמע אותם כאן. שמענו את אנשי סטף ואנחנו חומכים בענין הזה. מדובר על העברת 1500 משפחות (אמנם חלק בא מהגליל) וכל תוספת של משפחות לגליל זה לברכה גדולה.

לפני שבאים להחליט על עיר נפרדת אני מציע לשקול

את האפשרות הזאת שזו תהיה יחידה נפרדת בשלב הבניה עד שהדבר יתפתח אבל מתוך ראייה שיום אחד זה יהיה חלק מהמסגרת המוניציפלית של מעלות. במעלות עברו מאז הקמתה למעלה מ-40,000 איש, נשארו בה 4000 איש. אנחנו הוצאנו מגרשים במעלות ל"בנה ביתך", אבל מי ילך לבנות שם אם אפשר לבנות בעיר הורדים? הסנוביזם זה דבר מושך.

אני לא נגד החכמה אבל מציע שנבנה כך שיאפשר

קיום למעלות. לדעתי הדבר לא בשל עדיין להחלטה בוועדה ואנחנו חייבים להקדיש לדבר הזה מספר שעות. מחובתנו גם לשמוע את אנשי מעלות, לשמוע את ראש המועצה המקומית ואח פרנסי העיר. אני לא מציע שההחלטה תהיה פזיזה, שתכניס הרבה מחח חברתי וויכוחים לקראת הבחירות המוניציפליות. אני מציע לדון בדבר הזה בישיבה נוספת ונשמע גם דברים יותר מלאים.

לא שמעתי ששמו את הדעת לבעיה החינוכית של בתי הספר. יישארו בתי ספר נחשלים במרחק 3 ק"מ מבתי ספר מפוארים שבהם יהיו ילדים מחוננים.

אני בעד התכנית. צריך לתת לה יד. הבטחנו לסטף - הם אנשים רציניים - את העזרה, אבל בהסתייגות שזה צריך להיות על גבול השטח המוניציפלי של מעלות על מנת שבבוא היום נאחד את השטח המוניציפלי.

היו"ר השר א. שרון:
השיטה הזאת שכולנו תומכים בהצעה הזאת אבל לא נקבל החלטה כי יש בחירות מוניציפליות - אני לא מקבל, זה לא שייך לנושא. אנחנו לא עוסקים בבחירות מוניציפליות, זה לא תפקידנו. אנחנו צריכים לגמור, אי אפשר למשוך את זה יותר. אני אביא את זה להחלטה.

השר י. הורביץ:
אני מציע שבוע ימים או 10 ימים שנתכנס ונדון. אני רוצה שנחליט בחכמה ולא עם "סכין גילוח".

מר מ. דרובלס:
השעה היא 12 וצריך לתת לקבוצה זו עידוד. יחד עם זה אני חושב שטכנית אולי היה כדאי לחשוב על שם אחר, השם איננו מתאים. התשתית החברתית תלויה ממה שאנחנו נחליט. קודמי התבטאו שאותה שכונה צריכה להיות קשורה עם מעלות על מנת שתהיה אינטגרציה מלאה. אני מביך את התנגדות אנשי מעלות החוששים לגורלם, אבל

בטופו של דבר אם העיר לא תקום לא תצמח להם שום תועלת. לידם גם מעלות
חוכל להתפתח הרבה יותר.

אני חושב שרצוי לשמוע את אנשי מעלות, לאפשר להם
להתבטא, ואז נוכל לקבל החלטה.

מר א. בן-מאיר: השאלות החברתיות ושאלות ההיגיון נבחנות ע"י גורמים

שונים במשך חודשים ארוכים. לא באנו בהצעה פזיזה.

אלה השאלות שבחנו את ההשפעות החברתיות שלהן. את זה בחנו מתוך נסיון של
גורמים שונים שפעלו בזה הרבה יותר באינטנסיביות מאשר כל גורם וועדה
יכולים לעשות. האגודה הזאת פעלה בזה יום יום וערב ערב, לא פסחנו על
האפשרות הזאת ולא התעלמנו מזה.

כל החלטה שתתקבל תיתקל בהתנגדות רבתי מאיזה שהוא

צד. תחליטו לבנות - תתנגד מעלות, תחליטו לגרום למצב שהגוף יתפורר
תהיה ביקורת ציבורית ובצדק, שאתם מונעים עליה לגליל. צריך לשקול
עדיפויות בין בנייה במעלות והעדפת העניין המרכזי של חוספת יהודים בגליל.
כל ההצעות שאתה מעלה, וייץ, הועלו בשיחות אינטימיות עם ראש המועצה
המקומית מעלות, והוא אומר שהוא פרוח. אני ישבתי, ישב שם שר החקלאות
מנכ"ל משרד הבינוי, מנכ"ל משרד הפנים ואנשי מעלות, והם התבטאו: אנחנו
נהיה שואבי המים וחוטבי העצים, אנחנו נעשה את הספונג'ה בבתי העשירים.
הבעיה רגישה ועדינה. לצערי הועדה הזאת לא נקראה להחליט החלטות קלות
הועדה נקראה להחליט החלטה קשה שהשלכותיה הציבוריות באות לידי ביטוי.
היה נסיון כזה בחצור. השאלה המרכזית היא: מי
שוגה יותר בשיקול הזה, אם יש פגיעה במעלות או באי-אכלוס יהודים

בגליל ולאלתר. זה עומד על הפרק. זה לא טוב מול רע אלא גרוע מול רע פחות.

השר י. הרביץ:

אני רוצה לחזור על מה שאני מתכוון לבקשה לדחות את זה ל-10 ימים. אני מאמין בזה שסטף לא במקרה הצליח להקים מפעלים שיש בהם אלף עובדים, האנשים האלה יודעים לעשות. בשבילי זה דבר ראשון. עד שאחה מקים עיר ועד שאתה מצליח להקים תעשייה... האיש הזה הוכיח את עצמו. החבורה שהולכת אתו מסוגלת לראות מה שהם רוצים. זה לפי היכולת שלהם. אני בעד זה שנחרוג מהשטנצים שהיו עם העליה ב-1948 כאשר באו אנשים מאניה ואמרו להם איפה הם ישבו; היום צריך לצאת מזה. להבא נשאל את האנשים איך הם רוצים לבנות את הישוב שלהם. זה באמת שינוי. אנחנו יודעים את הקושי של ערי פיתוח. אני אמרתי להם בכנסים שהם אשמים בזה שהם לא קולטים עליה כי תמיד בוכים ואומרים: "אלינו לא באים". זה עניין של חינוך. לא מספיק תמריץ, לא מספיק תנאים. אם ראש המועצה אומר שאצלו לא בסדר שבורחים ממנו, מדוע שיבואו אנשים למקום? חלק קלט את זה. אומרים שבמעלות האויר יוצא מן הכלל ויש התפתחות וקולטים. מעלות זה גורם מושך. הרגישות שלהם היא על כך שאותם הושיבו כך ואליהם לא באים. להם נדמה שזה לא משנה אם ישירו להם שירי תהילה.

אני בעד הרעיון של סטף ואני רוצה לתמוך בו.

אני בעד מפנה בגישה שלנו. צריך לעשות זאת בחכמה. נשב עם האנשים האלה ונאמר להם שאנשים רוצים להקים ישוב, מה רוצים מהם? שלמה בוכבוט הוא חבר במפלגתי, אני אשב עם איש כזה, אולי זה יעזור. כל אחד ישב עם אנשיו ואני מקווה שגם אנשי המערך ישבו עם אנשיהם.

באים יהודים ורוצים לשבת שם, אפשר להגיד להם: אתם אל תבואו? אני מקווה
שאם נדבר אתם כך, זה אולי יעזור.

אני מציע שנעשה נסיון כזה שלהידברות ותוך 10

ימים נקבע דיון והחלטה.

מר ש. אבני: לאחר שאנשיכם החליטו בוועדה כפי שנפלה מתוך אמון

שהגוף היוזם השתכנע לקבל את ההחלטה, החקיים עוד

ביקור במעלות עם מנכ"ל משרד הפנים ואורחים ממשרדו, היה דיון ממצה

עם המועצה המקומית במעלות עם ציבור רחב יותר מאשר פרנסי העיר.

היו"ר התרשם שבמעלות חל מפנה לטובה מבחינה חברתית ושונה ממה שהיה

בשנים הקודמות. אני הופתעתי לטובה, אין טענות, אלא להפך. חרף הבעיות

שעדיין קיימות, הדיון היה גלוי-לב וגם פתוח וממצה ויסודי. הסיכום של

היו"ר היה ששכונת ורדים תהיה במקום כפי שמוצע במגמה לתת מצד אחד ליוזמים

להתפתח כרצונם אבל יש שכנוע הדדי ששירותים מסוימים שצריכים להיות

כלליים לא יהיו דבר מפריד אלא מחבר. עד עכשיו יש ועד, ואותם הדברים

שלא מעוררים התנגדות או אנטגוניזם, יוכלו להיות קהילתיים בתוך השכונה.

את זה קיבלו תושבי מעלות.

אני רוצה לתבוע את עלבון מעלות שאמרת שהם אינם

רוצים. הוטל על מר בן-מאיר, בשם שלושה משרדים - פנים, חקלאות, בינוי

ושיכון - לנהל מו"מ עם היוזמים ברוח החלטה זו. אני לא בטוח אם סוכם

פורמלית או לא, הנחתי שלבירור הזה יוזמן משרד הפנים והבינוי להצטרף

בשכנוע. אני מבין עכשיו שלפני שבוע, שלא ברצון, הטעיתי את היו"ר

המועצה, כי הוא טילפן אלי ושאל אותי, ואמרת לי שאינני חושב שיש

דבר כזה. נכון הוא שלפני הוועדה יש דילמה קשה מאד, מצד אחד לא לפגוע

במעלות, ומצד שני לא למנוע אלמנט חיובי כזה נפלא, וראוי קאמץ משותף להגיע להבנה.

היו"ר השר א. שרון: אנחנו מטפלים בבעיה הזאת שנה, אני מטפל בזה שנה וחודש, הבעיה היתה בטיפול לפני זה. העניין איננו מפלגתי אם יש בחירות בתאריך כזה או אחר, העניין חשוב ממדרגה ראשונה. אי אפשר כל היום לזעוק על מצב הישוב היהודי בגליל ולא להענות ליוזמה של אנשים שאומרים שהם מוכנים להתישב שם. אני מציע שכולנו נחרק מנימוקים שאני מגדיר אותם כזרים לעניין, הם לא ענייניים, לא בתחום זה. שמענו על מצב הגליל והאוכלוסיה היהודית והדברים האלה הוצגו בכל חריפותם ואיננו יכולים שלא לקבל החלטה. איננו יכולים לדחות זאת יותר.

כחבר ועדה אני רוצה להציע הצעת החלטה:

נוכח הפוטנציאל הגלום במאות המשפחות המבקשות להתישב בכפר ורדים, ונוכח הבעיה האקוטית של יישוב הגליל, החליטה הועדה להענות בחיוב ליוזמת כפר הורדים ומטילה על משרד הפנים, הבינוי והחקלאות לאתר, תוך שבועיים, את השטח להקמת הישוב.

השר י. הורביץ: אני מציע שחביא הצעה זו לישיבה הבאה.

השר ז. המר: זה כבר לאחר כל הנסיונות שנעשו. צריך לקבל או לוותר ולקוות שיבלעו אותה או לחכות שיקרה משהו ולהתמודד אחר. אני מביין את קוצר הרוח של אלה שטפלו בזה למעלה משנה ומיצו את כל הניחון. צריך להחליט החלטה על קמת ישוב נפרד. צריך

להחליט שכל צד יוכל ל קבל אותה החלטה. אם אפשר היה להגיע למצב כזה, היינו צריכים לחתור לזה.

אני רוצה לשאול את מר בן-מאיר ואת אריק: צריך

להפריד בין שני מקומות שונים, בין עיקר וחפל. אני רוצה לשאול על כך שאם ראש המועצה המקומית מעלות רוצה לשלוט על התרבות או על התעשיה, מכאן ועד שאיבת מים וחטיבת עצים - המרחק רב. בין כה וכה, אם תגור קבוצה כזאת בעיר, בסופו של דבר, כמו בערים אחרות, יהיה שוני בין האנשים. מצד שני, זה כמעט בטוח שליו"ר קל להחליט אם הוא יודע שיש הבנה בין שני הצדדים בערך על בסיס אחד.

הייתי אומר לראש המועצה מעלות: הם רוצים נקיון,

הם רוצים לדברים שאפשר לתת להם, וזאת ההפרדה, אבל בדברים האקוטיים יש הבנה שהם יחד.

למעשה, כולם רוצים אותו דבר. אולי אי אפשר לשלוח

כמה דברים שהם לא אמיננטיים, בהכרח זו תכנית הפרדה, לזה צריך לחת שהות לא ארוכה מדי, כי אסור שהענין יתפורר.

לכן הצעה של שבוע או 10 ימים, בה ישבו יחד

בריכוזו של אריק ובן-מאיר ובהשתתפות של וייץ, משרד הפנים או משרד הבינוי והשיכון והתעשיה והמסחר, ויבררו דברים עם מעלות, היה מועיל. ענין החינוך היה נפתר, זה ענין שקובע מאד ורגיש מאד.

אני מציע ועדה של שרים יחד עם רענן. אם הועדה

מר י. שפירא:

תגיע להחלטה ברוח הדברים שהיו כאן, ההחלטה תתקבל.

היא תזמין את המשרדים הנוגעים בדבר. כשיש דבר כל כך עדין, אי אפשר

להסתפק בשמיעה מכלי שני, כי הטון לפעמים קובע. בעקבות הדברים שנאמרו על ההתעוררות במעלות - אני יודע שבונים ישיבת הסדר חדשה שתורמת להתחזקות הישוב שם באופן משמעותי - אני חושב שזו הצעה להחלטה.

השר ח. לנדאו: מה שקודם זה: א. יישוב הגליל;

ב. אם נצליח להקים מודל של ישוב ברמה זו שיכול לההפך לבסיס לתעשיות עתירות ידע וגם לקליטת עליה, אלמנט שמדברים עליו שנים & זה חשוב מאד. יש נסיון של עיירות והוא מתבזבז, לדעתי במשך שנים.

שני הדברים האלה חורמים, ומבחינה זו יש חיוב בדבר הזה. אבל יש גם דבר שמרתיע אותי, וזה הצד החברתי, לא של מעלות, כרגע. אני מציע לא לחיות באשליה שהשלכה של התפוצצות מסוימת והתנגשות חברתית תהיה מצומצמת למעלות, זה לדעתי יתבטא על כל איזורי הפיתוח. מדובר על הפרדה בין ישוב שגרים בו יחד. מדובר על הפרדה ואנשים יהיו יחד. אני רואה בדבר הזה חומר נפץ חברתי עצום לא רק לגבי מעלות עצמה על מעלות אפשר היה, אולי, להתגבר כי במשך הזמן תהיה אינטגרציה מסוימת. הצד החברתי הוא חמור מאד והוא יתחיל מידית בטרם יקום הישוב. כאשר נחליט עליו, תתחיל ההתפוצצות שם. אני מציע להפש דרך, חוך זמן קצר ביותר, חוך שבועיים, אולי נצליח לשכנע את אנשי מעלות על הברכה אשר תצמח להם מעצם קיומו של הנסיון הזה, להעלות את רמת החיים, להעלות את החינוך, הרגלי חיים חדשים. ייפתח להם סיכוי חדש להעלאת רמתם. צריך לשכנע אותם שיהיה להם ענין בהקמת כפר ורדים כזה בלי להתחייב מראש שהחינוך יהיה נפרד לחלוטין. הענין יקח שנים עד שייבנה הדבר. לא תבנה חוך 6 חודשים בית-ספר ותביא מורים, הם יצטרכו ללמוד בביה"ס

הקיים. אינני רואה בדהייה לקבלת החלטה לשבועיים סכנה שהגרעין יתפורר. אני לא מציע סחבת בענין הזה אבל אני מציע במשך תקופת זמן קצרה לנסות לשכנע את שני הצדדים שיהיה איזה שיתוף בחייה בין מעלות לבין כפר הורדים שיראה את התפקיד הלאומי לא רק מהאספקט שלו אלא גם להעלאת רמת החיים ולא להורדתה.

אם נגיע למסקנה כעבור שבועיים שאין שפה משותפת נצטרך להכריע לכאן או לכאן ואנחנו נכריע וניקח את הסיכון על עצמנו.

השר ג. פת:
אני מקבל את ההצעה של יוסף שפירא. הייתי מציע אחרי מה שאמר שר החינוך, שלא נגרום למצב שבו מצד אחד תהיה תסיטה חברתית חדשה במעלות ומצד שני נאבד את היזמים. אנחנו נצייך שיש קונצנזוס בועדה בעד הקמת הישוב. זה יקל על ועדת השרים בדיונים שלה עם הגורמים השונים.

אני מציע ללכת לפי הצעה שפירא, להטיל על 4 שרים שבאופן ישיר מטפלים בדבר + נציג הסוכנות היהודית לרון, והם יחליטו תוך תקופה קצרה. אני מציע שיהיו חברים השרים: חקלאות, תמ"ת, בינוי ושיכון ופנים.

מר י. שפירא:
מציע להוסיף את שר החינוך כי זו אחת הבעיות הקשות שם.

מר א. בן-מאיר: להחלטה יש גם משמעות של מתן פתח להתנגדות כי אתה מראה דרך בזה.

אם נוכל ליישב את הגליל, עם צרות ועם בעיות ובלבד ליישב ולפתור את הבעיות מאוחר יותר, מוטב להתחיל ליישב, ליצור את הבעיות ולפתור אותן ולא להראות דרך שאנשים, מסיבות נכונות ובלבד נכונות, יכולים להתנגד ליישוב הגליל. אני מזהיר בפני זה.

פרופ' ר. וייץ: אני מצהיר שאני בעד העיר.

מר א. בן-מאיר: ההחלטה על הקונצנזוס בדבר שירותים משותפים תחבל אם תהיה עובדה מוגמרת; אם לא תהיה עובדה מוגמרת לא תגיעו להסכמה. אם יקום הכפר הזה, יחפשו גם שירותים משותפים.

השר י. הורביץ: אני רוצה לתמוך בהצעת שפירא, שנחבר ועדה להחלטה וביצוע ולא נצהיר מה החלטנו היום.

היו"ר השר א. שרון: הועדה מחליטה להטיל על שר החקלאות, שר החינוך, שר הבינוי, שר התמ"ת והמחלקה להתישבות, להחליט חוך 10 ימים, בסמכות הועדה, בענין המיקום של כפר הורדים ומערכת יחסיו עם הסביבה.

השר י. הורביץ: אני רוצה להקל עליכם את הדיון, ולומר: להחליט על עיר הורדים, בלי "מערכת יחסיו".

השר א. שרון:
הועדה מחליטה להטיל על שר החקלאות, שר החינוך,
שר הבינוי, שר החמ"ת והמחלקה להתישבות להחליט
תוך 10 ימים, בסמכות הועדה, בענין המיקום של כפר הורדים.

מר י. שפירא:
לא הייתי נוכח בסעיף הראשון בענין התחבורה,
לצערי הגולן נמחק.

היו"ר השר א. שרון:
שר התחבורה הסב תשומת לבי לכמה נקודות שצריך
לברר אותן ולכן הוא הציע לא לדון על זה היום.
אנחנו נגמור את הנושא הזה עם האוצר וזה יכלול גם את נושא הגולן.

השר מ. עמיח:
אפשר לכלול כל דבר צריך רק לתרגם את המשמעות
התקציבית שלו.

השר ה. לנדאו:
בועדה נידונה הבעיה של תחבורה בין קריית ארבע
וירושלים. סוכס בחיוב ונאמר אז שמשרד התחבורה
יעשה את הסידורים, כמו שיש לו סובסידיות והתחשבות במקומות אחרים.

היו"ר השר א. שרון:
אני פונה אל השרים בבקשה. קבענו ועדה שצריכה
לשבת, שלא למשוך את זה מעבר ל-10 ימים. אני מבקש
שיהיה ברור, שאתם משתתפים בנושא הזה אישית או שתודיעו לי מיד מי מטעמכם
מופקד לדון בנושא זה.

יבואו השרים. אם שר ירצה להביא אתו אדם, זה ברשותך.
לדעתי השרים חייבים להשתתף.

השר ג. פת:

מקובל עלי.

היו"ר השר א. שרון:

ההחלטה בענין קריית ארבע משמשת את סדרי החיים שם.
היא צריכה להיפתר בחיוב. שאלות כספיות צריך לבדוק

השר ה. לנדאו:

כמו שיש בעיות של סבסוד התחבורה למקומות אחרים, תיכנס קריית ארבע למעגל
הזה. אני מבקש את הועדה, עד שיהיה דיון ביתר הדברים, שענין התחבורה
לקריית ארבע ימצא את פתרונו המידי תוך התקשבות באנשים. אני מבקש את
שר התחבורה שבענין זה ימצא הסדר בהקדם. הענין לא סובל דיחוי. הענין פוגע
במהלך החיים התקינים בקריית ארבע.

לדעתי מדובר בטקטיקה, אולי יש בה משמעות. כל דבר
שבאים לאגד, אם זה ענין החיילים או דבר אחר,

השר י. הורביץ:

קל להם להכתיב מחירים. במקרים האלה כמו רמת הגולן וקריית ארבע הם
אומרים שאם ידרשו סכום כזה וכזה, איך לנו מוצא אחר. אני מציע לטקטיקה
ואולי גם לביצוע, להגיד להם שאנחנו רוצים תדירות כזאת וכזאת, אם הם לא
מוכנים, נאפשר את הקו הזה למי שמוכן.

אחס מתפרצים לדלת פתוחה.

השר מ. עמית:

לשר לנדאו אני רוצה להגיד שיש לעשות אבחנה בין
קוים סדירים ומיוחדים. בעיית יהודה ושומרון אי אפשר לפתור בקוים סדירים

רגילים. הדרך היחידה היא באמצעות נסיעות מיוחדות. אני אדבר על זה עם שר החקלאות. צריך לפתור את זה יחד עם האוצר. פנינו ל-3 - 4 גופים ובסופו של דבר אגד היה הזול ביותר, "לדאבונני". הבעיה של קריית ארבע ורמת הגולן אהבקה - שם יש קווים סדירים, שם קיימת שאלה של צפיפות או תדירות זמני הנסיעות. זו בעיה שצריך לשקול לגופה. אני מכיר את פרשת אגד.

לגבי רמת הגולן, אני הודעתי למועצה בקצרין, אנחנו נאשר להם אוטובוס למועצה, אין בעיה לעשות זאת, אין כאן ייסורי מצפון כלפי אגד.

לגבי קריית ארבע, אני לא יודע מדוע העניין לא הסתדר. יכול להיות שיש ויכוח כי כל ישוב רוצה כל 10 דקות, מה איכפת לו.

גם הם יכולים לקבל אוטובוס שלהם?

השר ז. המרי:

לא. זה רק למועצות איזוריות. הנוסעים שם לא משלמים המועצה מכסה את זה + טובסידיה שלנו.

השר מ. עמית:

נושא קריית ארבע הוא כזה שמשעה 7 עד 11 אין אוטובוס לקריית ארבע.

מר בר-און:

על הנושא של התחבורה אני מציע שנדון בישיבה הבאה.

השר מ. עמית:

הת/58 תחבורה צבורית לישובים החדשים ביהודה, שומרון ורמת-הגולן

יו"ר הועדה להתישבות פותח.

בדיון משתתפים: השרים ג. פת, א. שרון, מ. עמית, ח. לנדאו, י. הורביץ, ז. המר; ה"ה י. כהן, מ. בצראי וא. בראון.

המשך הדיון נדחה.

הת/59 גרעין יריחו - העברת הטיפול בו לידי החטיבה להתישבות של ההסתדרות הציונית העולמית - המשך הדיון

נציג משרד החקלאות פותח.

בדיון משתתפים: השרים ג. פת, א. שרון; ה"ה א. בראון, מ. דרובלס ור. ויץ.

המשך הדיון נדחה.

הת/60 הבניה בישובים החדשים:-
א. הנושא שמור במזכירות הממשלה
ב. בנית מבני תעשייה

יו"ר הועדה להתישבות פותח.

בדיון משתתפים: השרים א. שרון, י. הורביץ וה"ה ג. נגל, א. בראון ור. ויץ.

מ ח ל ל י ט י ס , הועדה להתישבות, המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית העולמית רושמת לפניה, בהמשך להחלטה מס. 549 (הת/37) של הממשלה מיום ב' בניסן תשל"ח (9.4.78), את הודעותיהם של שר התעשייה, המסחר והתיירות ושל נציג צה"ל, כדלקמן:-

א. ההחלטה שמורה במזכירות הממשלה.

ב. שר התעשייה, המסחר והתיירות הורה לגשת לבניית מבני תעשייה בגודל של 200 - 600 מ"ר בכל אחד מן הישובים החדשים שלגביו יש כוונות של פיתוח תעשילתי.

הת/61 חבל יהודה ושומרון בחטיבה להתישבות של ההסתדרות הציונית העולמית

יו"ר הועדה להתישבות פותח.

בדיון משתתפים: השר א. שרון; ה"ה מ. דרובלס ור. ויץ.

המשך הדיון נדחה.

/כפר.

נציב המים פותח.

בדיון משתתפים: השרים א. שרון, י. הורביץ, ז. המר, ג. פת, ח. לנדאו;
ה"ה מ. בן-מאיר, מ. דרובלס, ר. וייץ וש. אבני.

מ ח ל י ט י ם , להסמיך ועדת שרים בהרכב: שר החקלאות - יו"ר,
שר החינוך והתרבות, שר הפנים, שה הבינוי והשיכון, שר התעשיה, המסחר
והתיירות בהשתתפות ראש החטיבה להתישבות של ההסתדרות הציונית העולמית -
להחליט בהקדם על דעת הועדה להתישבות המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית
העולמית בענין כפר הוורדים.

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת